

ذهن آگاهی، پذیرش

و

روان‌شناسی مثبت

هفت بنیان سلامت

تد بی. کاشمان

جوزف سیاروچی

مترجمان:

دکتر صادق باران اولادی

دکتر محمد حسن گرامی

معین وحدت

حسین جرجندی

نشردازه

عنوان و نام پدیدآور: ذهن آگاهی، پذیرش و روان‌شناسی مثبت: هفت بنیان بهزیستی / [اصحیح: ویراستار] تد بی. کاشدان، جوزف سیاروچی؛ مترجمان صادق باران‌ولادی ... [و دیگران] /

مشخصات نشر: تهران: دانزه، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۴۴۴ ص:؛ مصور، جداول، نمودار،
شابک: ۹۷۸-۰-۲۵۰-۳۵۵-۸

وضعیت فهرستنامه: فبیا

یادداشت: عنوان اصلی:

Mindfulness, acceptance, and positive psychology : the seven foundations of well-being, c2013
یادداشت: مترجمان صادق باران‌ولادی، محمدحسن گرامی، معین وحدت، حسین جرجندی.
یادداشت: کتابنامه.

عنوان دیگر: هفت بنیان بهزیستی.

موضوع: روان‌شناسی مثبت‌گرا Positive psychology

درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد Acceptance and commitment therapy

بهزیستی Well-being

شناسه افزوده: کشنده، تاد بی، ویراستار Kashdan, Todd B

شناسه افزوده: سیاروچی، جوزف، ویراستار Ciarrochi, Joseph

شناسه افزوده: باران‌ولادی، صادق - ، مترجم ۱۳۵۸

ردیبندی کنگره: ۶/۲۰/۴BF

ردیبندی دیوبی: ۱۹۸۸/۱۵۰

شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۱۱۷۷۷

عنوان: ذهن آگاهی، پذیرش و روان‌شناسی مثبت (هفت بنیان بهزیستی)

مؤلفان: تد بی. کاشدان، جوزف سیاروچی

مترجمان: صادق باران‌ولادی، دکتر محمدحسن گرامی، معین وحدت، حسین جرجندی

نمونه‌خوان: منصوره یزدانی چالشتری / صفحه‌آرا؛ خسرو هادیان

مدیر تولید: داریوش سازمند

ناشر: دانزه

لیتوگرافی، جاب و صحافی: مهر / شریف نو

قطعه رقعی / شمارگان: ۵۵۰

نوبت جاب: اول - ۱۴۰۳

شابک: ۹۷۸-۰-۲۵۰-۳۵۵-۸

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کس تمام یا قسمی از

این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

تهران: خیابان استاد مطهری - خیابان سليمان خاطر (امیر اتابک) - کوچه اسلامی - شماره ۴/۲

کد پستی: ۱۵۷۸۶۳۵۸۳۱ تلفن: ۸۸۸۴۲۵۴۳؛ ۸۸۸۱۲۰۸۳؛ ۸۸۸۴۶۱۴۸

تلفن دفتر پخش: ۶۶۴۷۶۳۷۵ - ۶۶۴۶۲۰۶۱؛ فکس: ۶۶۴۷۶۲۸۹

قیمت: ۳۷۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول: بنیان‌های شکوفایی
۱۴	درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد چیست؟
۱۶	روان‌شناسی مثبت چیست؟
۱۹	پلی بین دو جزیره
۲۱	باورهای کارکردی
۲۴	ذهن‌آگاهی
۲۵	اتخاذ دیدگاه
۲۶	ارزش‌ها
۲۸	پذیرش تجربه محور
۲۹	کنترل رفتاری
۳۰	مهارت شناختی
۳۰	ارتباط بنیان‌های هفت‌گانه توانمندی
۳۲	اهمیت مداخله
۳۷	آیا توانمندی‌ها (بنیان‌ها) ذاتاً مثبت هستند؟
۳۸	سؤالات بزرگ
۳۹	احتمال مؤثر بودن کنترل تجربه کی بیشتر است؟ کی با شکست مواجه می‌شود؟
۳۹	حداقل و حداقل تأثیر بازسازی شناختی در چه زمانی روی می‌دهد؟

۴۰.....	آیا تمام مداخلات ذهن‌آگاهی نتایج یکسانی به بار می‌آورند؟
۴۰.....	آیا ما باید خودپنده مان را بهبود ببخشیم؟
۴۰.....	ارزش‌ها و عمل متعهدانه
۴۰.....	مثبت و منفی را چگونه از هم جدا کنیم؟
۴۱.....	ساختار کتاب
۴۳.....	References

فصل دوم: ذهن‌آگاهی گسترش هوشیاری و ساخت معنا در رابطه‌ی توجه-هیجان

۴۹.....	مارپیچ صعودی و نزولی سیستم‌های هیجانی
۵۰.....	نظریه ساخت و توسعه هیجانات مثبت
۵۲.....	معنایابی و رابطه توجه-هیجان
۶۰.....	زندگی یک محرک مبهم است
۶۴.....	ارزیابی استوپ و مارپیچ نزولی در جاماندگی
۶۵.....	بازنگری مثبت
۶۸.....	نقش ذهن‌آگاهی در بازنگری مثبت
۷۱.....	ارزیابی موجب زایش توجه و لذت می‌شود
۷۵.....	تلويحات کاربست باليني
۷۹.....	توصيه‌های باليني
۸۳.....	نتيجه‌گيري:
۸۵.....	چطور می‌توان مقابله ذهن‌آگاه را در درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد تلفيق کرد
۸۵.....	References

فصل سوم: عشق و شرایط انسانی

۹۹.....	شناخت جهان
۱۰۶.....	يافتن تجربه‌گر
۱۰۷.....	آگاهی هوشیارانه و عشق
۱۰۹.....	عشق ورزی
۱۱۰.....	References

۱۱۳	فصل چهارم: شفقت به خود و ACT
۱۱۴	شفقت به خود چیست؟
۱۱۸	شفقت به خود و بهزیستی
۱۲۲	شفقت به خود و انگیزش
۱۲۵	شفقت به خود در برابر عزت نفس
۱۲۷	شفقت به خود و عملکرد بین فردی
۱۲۹	ریشه‌های شفقت به خود
۱۲۹	شفقت به خود و مداخلات بالینی
۱۳۴	شفقت به خود از دیدگاه ACT
۱۳۸	مبانی تکاملی شفقت
۱۴۰	در هم تنیدگی ذهن‌آگاهی، شفقت به خود و انعطاف‌پذیری روان‌شناسی ...
۱۴۱	نتیجه‌گیری
۱۴۳	References
۱۵۱	فصل پنجم: اتخاذ دیدگاه
۱۵۱	مقدمه
۱۵۲	رویکرد چارچوب ارتباطی در برابر اتخاذ دیدگاه
۱۵۳	نظریه چارچوب ارتباطی
۱۵۵	RFT و اتخاذ دیدگاه
۱۵۷	حمایت‌های تجربی
۱۶۱	اتخاذ دیدگاه به عنوان چارچوب ارجاعی: راهنمای سه‌سطحی
۱۶۳	گام اول: آموزش ارجاع پایه
۱۶۶	گام دوم: آموزش همدلی
۱۶۹	گام سوم: تعالی خود-دیگران
۱۷۴	نتیجه‌گیری
۱۷۵	References

۱۷۹	فصل ششم: عمل متعهدانه	۸۰
۱۸۰	مشکلات پی سینگ	
۱۸۴	گشوده و آگاه: مفید و ناکافی	
۱۸۵	تعهد ACT ذهنی نیست	
۱۸۸	تعیین هدف و عمل متعهدانه	
۱۸۹	تمرین	
۱۹۱	خلاصه	
۱۹۳	References	
۱۹۵	فصل هفتم: مداخلات مثبت: گذشته، حال و آینده	۸۵
۱۹۵	مداخلات مثبت: گذشته، حال و آینده	
۱۹۶	مداخله مثبت چیست؟	
۲۰۰	ما درباره مداخلات مثبت چه چیزی می دانیم؟	
۲۱۸	جهت‌گیری‌های آینده	
۲۲۱	تفاوت مداخلات مثبت با رویکردهای مبتنی بر پذیرش و تعهد چیست؟	
۲۲۲	نتیجه‌گیری	
۲۲۳	References	
۲۲۹	فصل هشتم: عقلانی تر و مثبت‌تر ساختن افراد: جنبه‌های بالقوه مداخلات مثبت	۸۷
۲۳۰	نقش خود در روان‌شناسی مثبت	
۲۳۱	اهداف فصل	
۲۳۲	رویکرد RFT نسبت به خود: روابط اتخاذ دیدگاه	
۲۳۵	رویکرد ACT نسبت به خود: مفاهیم سه گانه	
۲۴۵	تفسیر RFT از تمرینات روان‌شناسی مثبت	
۲۵۱	پیشنهادات درمانی برای تمرین بیان نوشتاری	
۲۵۸	پیشنهادات درمانی در مورد تمرینات سپاسگزاری	
۲۵۸	نتیجه‌گیری	
۲۵۹	References	

فصل نهم: میکرو فرهنگ با عنوان بافتی برای مداخلات روان‌شناسی مثبت	۲۶۳
استدلال روان‌شناسی مثبت در مورد داخلات بافتی بیشتر	۲۶۵
اهمیت میکروفرهنگ در کاربست	۲۶۸
مقدمه‌ای بر میکروفرهنگ	۲۷۳
عناصر طراحی میکرو فرهنگ	۲۷۴
۱. آینه‌ها / سنت‌ها	۲۷۴
۲. القای نقش	۲۷۷
۳. تضاد	۲۷۹
۴. تجربه مشترک	۲۸۰
مطالعه موردي	۲۸۱
توصیه‌هایی برای آینده	۲۸۴
References	۲۸۵
فصل دهم: پذیرش گناه و رها کردن شرم؛ رویکردی مثبت برای بررسی احساسات اخلاقی در میان افراد آسیب پذیر	۲۹۱
کارگاه اثرات جرم (IOC): ترمیم عدالت الهام‌بخش مداخلات گروهی	۲۹۲
برنامه بازگشت ذهن‌آگاهی و ارزش‌ها (REVAMP)	۲۹۸
تمرکز بر روی رفتارهای مبتنی بر ارزش‌ها: تصویر ارزش‌ها و تمیین اهداف	۳۰۰
موانع ارزش‌ها: پلی میان ارتقای ارزش‌ها و کاهش رنج‌ها	۳۰۲
کاهش رنج: مقابله با موانع ارزش‌ها	۳۰۳
ساختار جلسات	۳۰۹
قابلیت پذیرش	۳۱۱
قابلیت اجرا	۳۱۱
مصاحبه انگیزشی با زندانیان بند عمومی	۳۱۲
مصاحبه انگیزشی چیست؟	۳۱۲
به لحاظ تجربی مصاحبه انگیزشی چطور در جامعه پیش می‌رود؟	۳۱۳

۳۱۳	ارتباط مصاحبه انگیزشی با زندانیان چیست؟
۳۱۴	چالش‌های استفاده از مصاحبه انگیزشی قبل از آزاد شدن زندانیان
۳۱۷	خلاصه و نتیجه‌گیری
۳۱۸	References
فصل یازدهم: استفاده از علم معنا برای تقویت ارزش‌های سازگارانه	
۳۲۱	رفتارهای مؤثر
۳۲۲	ACT، روانشناسی مثبت و معنای زندگی
۳۲۶	معنای زندگی چیست و چگونه با ACT ارتباط می‌یابد؟
۳۲۸	اندکی بیشتر در مورد معنا زندگی
۳۴۷	توافق بیشتر بین ACT و معنا و هدف در زندگی
۳۴۷	ذهن‌آگاهی
۳۵۱	خودکشی، معنا، و کاربردهای اولیه درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد
۳۵۲	نتیجه‌گیری
۳۵۳	References
فصل دوازدهم: پرورش نوابغ: استفاده از نظریه چارچوب ارتباطی برای بررسی یکی از اهداف مهم روانشناسی	
۳۵۷	
۳۵۸	هوش به عنوان دیدگاهی رفتارگرایانه
۳۶۱	کوشش‌های قبلی برای بهبود IQ
۳۶۵	رویکرد چارچوب ارتباطی در پرورش نبوغ
۳۷۱	برخی چارچوب‌های ارتباطی و نقش آن‌ها در رفتار هوشمندانه
۳۷۹	خلاصه
۳۷۹	بهبود مهارت‌های ارتباطی
۳۸۷	تمرین‌های چارچوب ارتباطی برای معلمان، والدین و درمانگران
۳۸۹	نتیجه‌گیری
۳۹۳	References

۴۰۱	فصل سیزدهم: گفت و گوی اصیل
آنچه که ACT برای روان شناسی مثبت دارد: شکل مثبت نیست، عملکرد مثبت است	۴۰۳
آنچه که روان شناسی مثبت برای ACT دارد: ایجاد تغییرات مثبت	۴۱۱
نمای بیرونی رویکردهای رفتاری بافت‌نگر	۴۱۴
مشارکت اصیل	۴۱۸
References	۴۲۰
موضع‌نما	۴۲۲
نام‌نما	۴۳۱

چنانچه شما خواننده عزیز، کتابی از کتاب‌های دانزه را در صفحه اینستاگرام خود معرفی یا تحلیل می‌کنید، لطفاً همراه مطلب خود شناسه ما را هم مورد اشاره (mention) قرار دهید تا از مطلب شما مطلع شویم و آن را با شناسه خودتان در بخش گزارش (story) حساب رسمی‌مان بازنثر دهیم.

مقدمه

روان‌شناسی در آغاز رویش، دیدگاهی منفی نسبت به ماهیت نوع بشر داشت و به صورت انحصاری بر روی نقاط ضعف افراد متمرکز شده بود. در چنین فضایی هدف مرمت نقص‌ها بود و طبیعی بود که توجه درمانگران و محققان روان‌شناسی در درجه نخست به آسیب روانی معطوف باشد و توانمندی‌ها و ویژگی‌های مثبت کمتر مورد توجه قرار گیرند. با اینکه مدل کاستی در روان‌شناسی بالینی اهمیت داشت، اما تمرکز انحصاری بر روی این کاستی‌ها باعث می‌شد تا فرسته‌های مهمی از دست برود و این پرسش که «چرا زندگی ارزشمند است؟» کمتر مورد توجه قرار گیرد. از همین روی در پاسخ به ندای برخی برای ایجاد رویکردی متعادل‌تر در روان‌شناسی که علاوه بر جنبه‌های منفی به جنبه‌های مثبت هم توجه داشته باشد، روان‌شناسی مثبت ظهرور کرد. این اصطلاح را برای نخستین بار ابراهام مزلو به کار گرفت. دیدگاه مثبت او و راحرز، درمان را تحت تأثیر قرار داد و تسهیل تمایل ذاتی مراجع به رشد و پیشرفت هدف درمان قرار گرفت. روان‌شناسی مثبت دیدگاهی امیدوارانه‌تر و توانمندتر برای عملکرد بشری قائل شد و از آغاز پیدایش تاکنون تسهیل‌گر مطالعات تجربی بسیاری در رابطه با فرایندها، منابع و توانمندی‌های روان‌شناختی مثبت در جامعه روان‌شناسی به عنوان یک کل بوده است. افزایش توجه به مفاهیم و فرایندهای تاریخی مثبت و ترکیب و کاربرد آن‌ها در پژوهش‌های روان‌شناختی اخیر، باعث ایجاد تعادل در مدل سنتی مبتنی بر نقص شده است. پژوهش‌ها در روان‌شناسی انسان‌گرا علی‌الخصوص از اثرات مثبت پرورش دادن توانایی‌های مراجع برای تخفیف دادن اختلالات عاطفی حاد حمایت می‌کنند. همچنین به باور پژوهشگران تلاش‌هایی از قبیل تأکید بر توانمندی‌ها و منابع مراجع، تقریباً چهل درصد واریانس پیامدهای روان‌درمانی را تبیین می‌کنند.

(وامپولد^۱، ۲۰۰۱). البته باید به این نکته توجه داشته باشیم که تحقیقات روان‌شناسی مثبت تکمیلی است و جایگزینی برای دانش غنی روان‌شناسی در مورد ضعف‌ها، رنج‌ها و اختلالات بشری نیست. در عوض روان‌شناسی مثبت در تلاش است تا مدل‌های مبتنی بر نقص و ناکارآمدی را متعادل سازد.

از سوی دیگر تلاش‌های روانشناسان رفتارگرا در جهت ایجاد سلامت رفتاری و کاستن از آلام بشری درنهایت آن‌ها را به سمت کامل کردن تصویر بزرگ‌تر در روانشناسی سوق داد. با ظهور ACT به عنوان یکی از سرشاخه‌های درخت تنومند رفتارگرایی، در درمان رنج‌های بشری تفاوتی خاص ایجاد شد. از دیدگاه این رویکرد افکار و احساسات ناخوشایند جنبه اجتناب‌ناپذیر زندگی تلقی شدند نه مشکلاتی که باید از شر آن‌ها خلاص شد. زندگی مملو از رویدادهای دردناک است و تلاش برای از بین بردن آن‌ها یا اجتناب از دردها و آلام بشری باعث بدتر شدن اوضاع می‌شود. از این دیدگاه رفتار فرد را باید در بافتی دید که در آن صورت می‌گیرد. در این صورت پیامد مطلوب در ACT کاهش نشانه تلقی نمی‌شود. پیامد مطلوب در این دیدگاه افزایش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی است. در اینجا هم به جای کاهش نشانه‌ها به عنوان یکی از اهداف روانشناسی بالینی بر ارزشمند زیستن و انعطاف و افزایش ذخایر روان‌شناختی افراد تأکید می‌شود. این مسئله همسو با دیدگاه اسکینر در مورد مراجع است. اسکینر (۱۹۵۳) بر این باور بود که درمان فقط این نیست که به مراجع برای حل مشکل کمک کنیم، بلکه باید او را به سمتی رهنمون کرد که خودش راه حل را بیابد و این تأکید بسیار جالبی در جهت توانمندی‌های بشری است. روانشناسی مثبت و ACT هر دو روی توانمندی‌های بشر تمرکز دارند و هدفشان فراهم ساختن زمینه شکوفایی نوع بشر است. آن‌ها غالباً در زمینه موضوعاتی مانند تعیین اهداف، توانمندی‌های روان‌شناختی، ذهن‌آگاهی، و اهمیت موضوعات (ارزش‌ها و معنای زندگی) با یکدیگر همپوشانی دارند. هر دو به دنبال ایجاد تغییرات مثبت در سطوح چندگانه فردی، ارتباطی، سازمانی و فرهنگی هستند. در این اثر، سعی شده است تا در جهت بهبود عمیق‌تر و پایدارتر شرایط انسان یا به عبارت دیگر بهزیستی نوع بشر، پیوند میان این دو دیدگاه مشخص‌تر شود.

صادق باران اولادی